

NAŠE DELO

Glasiilo delovnih kolektivov
Združenih papirnic Ljubljana
— Izdaja delavski svet —
Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida
— Uredniški odbor: Ivan Bogovič, Janez Gašperin, Jože Lejko in Tone Novak — Uredil Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

IZVOLILI SMO NOV DELAVSKI SVET

VEVČE, MAJA 1969 — Delavski svet podjetja je na svojem zadnjem zasedanju pred prenehanjem mandata dne 27. marca 1969 sprejel začasni sklep o volitvah delavskega sveta. To je bilo potrebno zaradi sprememb zvezne in republiške ustave in zaradi posebnega zakona, ki je skoraj v celoti razveljavil temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah. Z začasnim sklepom je DS določil, da letošnje volitve razpiše dosedanja delavski svet podjetja in sicer tako za podjetje kot za Tovarno celuloze Medvode, nadalje določi volilne enote, imenuje dve komisiji ter komisiji za sestavitev volilnih imenikov. Glede izvedbe volitev je bilo v sklepu določeno, da se volitve izvedejo po novih določilih statuta in da volilni komisiji v podjetju in v Tovarni celuloze Medvode samostojno odgovarjata za pravilno izvedbo volitev. S sklepom je bilo tudi določeno, da se razpusti dosedanja delavski svet podjetja, novi delavski svet podjetja, v katerega voli člane samo kolektiv Papirnice Vevče, pa sestavljajo tisti dosedanja člani delavskega sveta Papirnice Vevče, ki jim letos še ne poteče mandat, na novo pa se izvoli 27 članov in sicer 22 za 2 leti, 5 pa za 1 leto, ter se na ta način doseže število 45.

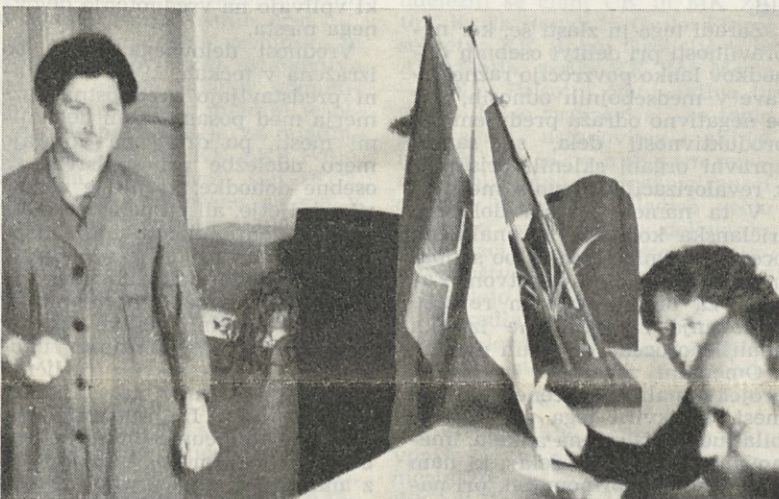
Na podlagi opisanega začasnega sklepa je delavski svet podjetja na istem zasedanju razpisal volitve v novi DS podjetja. Za volitve je določil petek 25. aprila 1969. Določil je, da predsednik DS Papirnice Vevče skliče po volilnih enotah zbere delovnih ljudi zaradi predlaganja kandidatnih list. Imenoval je volilno komisijo za podjetje v sestavi: Jurij Mušič — predsednik in ing. Zoran Pirc ter Stana Robida — člana ter volilno komisijo za Tovarno celuloze Medvode v sestavi: Jože Lejko — predsednik in Jože Merjasec ter Ida Dobnikar — člana. Imenoval je tudi komisijo za sestavitev volilnega imenika in sicer: v podjetju Janeza Presla, Ido Cerk in Hido Gradišek, v Tovarni celuloze pa Majdo Fras, Lada Tomažina in Ludvika Rošlja. Delavski svet podjetja je določil, da bodo imele posamezne volilne enote odslej naslednje število članov v novem delavskem svetu podjetja:

- I. volilna enota (remontne delavnice in uprava vzdrževanja) — 5 članov, od teh letos voli 2,
- II. volilna enota (energija) — 2 člana, od teh voli letos enega člana,
- III. volilna enota (strojna dodelava) — 3 člane, od teh voli letos enega člana,
- IV. volilna enota (ročna dodelava) — 8 članov, od teh voli letos 4 za 2 leti in enega za 1 leto,
- V. volilna enota (I. PS) — 2 člana, od teh voli letos enega,
- VI. volilna enota (II. PS) — 3 člane, od teh voli letos dva,
- VII. volilna enota (III. PS) — 3 člane, od teh voli letos 2,
- VIII. volilna enota (IV. PS) — 2 člana, od teh voli letos enega,

IX. volilna enota (brusilnica in čistilnica) — 1 člana, letos pa ne voli nobenega, ker še ni potekel mandat sedanjemu članu,

X. volilna enota (komerciala) — 4 člane, od teh voli letos dva za 2 leti in enega za 1 leto,

XI. volilna enota (kadrovska, finančna, org.-analitska služba itd.) — 6 članov, od teh voli letos tri člane za 2 leti in enega za 1 leto,

Na volišču oddelka dodelava papirja

XII. volilna enota (tehnična služba) — 3 člane, od teh voli letos enega za 2 leti in enega za 1 leto,

XIII. volilna enota (premaz) — 3 člane, od teh voli letos dva.

Skupno je bilo torej treba po sklepu delavskega sveta izvoliti 22 članov za mandatno dobo 2 leti in 5 članov za mandatno dobo 1 leta.

V času od 7. do 11. aprila so bili v vseh volilnih enotah zbori delovnih ljudi, na katerih je bilo predlaganih skupno 57 kandidatov.

Same volitve so bile dne 25. aprila. Volivci so glasovali na štiri voliščih: v delavnicah, v papirni dvorani, v proizvodnji in v upravni stavbi.

Vpisanih je bilo 972 volivcev. Glasovalo pa jih je 870, to je 89,50%. Glasovala nista 102 volivca, od teh 87 upravičeno zaradi bolezni, dopustov itd., neupravičeno pa ni glasovalo 15 volivcev.

Za mandatno dobo dveh let so bili izvoljeni: Silvo ANŽUR — mlinar na holandcih, Frančiška BABNIK — prebiralka-števka, ing. Janez HRIBAR — asistent vodje proizvodnje, Ciril JAGER — sušilec, Valerija JASEN — vodja uvoza, ing. Peter JERIHA — vodja energetike, Stane KAMNAR — mlinar na holandcih,

Stane KLEŠNIK — vodja oddelka za obračun OD, Stefanija RAČKI — prebiralka-števka, Vinko RESNIK — II. pomočnik PS, Alojz ROMŠEK — pomočnik zavijača bal, Zora SLATENŠEK — prebiralka-števka, Maks SOTOŠEK — vodja dodelavnega stroja, Ivan SUVOROV — pomočnik vodje delavnic, Miro SKVORC — vodja dodelavnega stroja, Vlado ŠMIGOC — organizator, Jože ŠTEMBAL — skladiščnik, Martin ZOREC — izmenski vodja v premazu, Adolf ŽIBERT — strojevodja, Jože ŽIBERT — strojevodja, Metod ŽIVIC — strugar.

Za mandatno dobo enega leta pa so bili izvoljeni: Stane KAMNAR — ekonom, Mitja KEBER — konstruktor II, Urška KLEMENC — prebiralka-števka, ing. Branko OCVIRK — vodja strojne dodelave, Lado VRACKO — referent v prodaji.

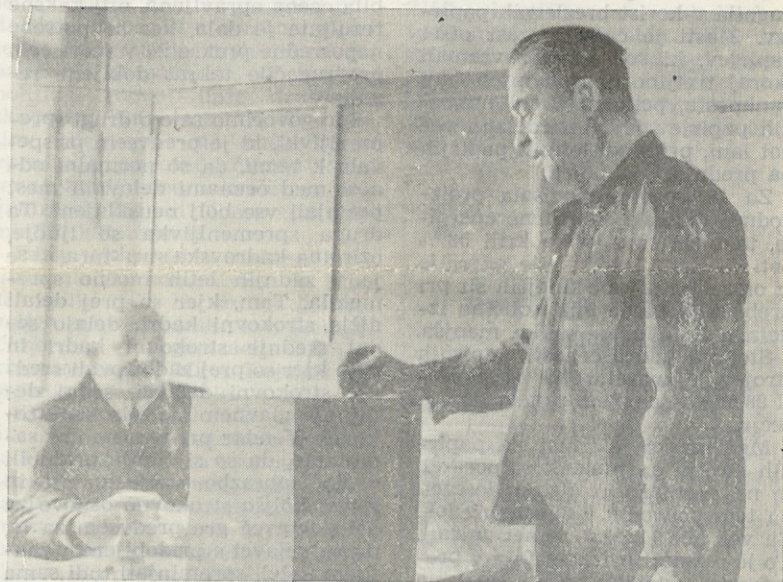
J. M.

Volitve v DS v upravni stavbi

Volilni odbor v oddelku proizvodnje papirja pri delu na volišču

Tovariš Franc Anžur je izbral svoje kandidate

S prve seje novega delavskega sveta podjetja

VEVČE, MAJA — Novi delavski svet Združenih papirnic Ljubljana je imel svojo prvo redno sejo dne 13. 5. 1969. Poleg obravnavanja obračuna za I. četrtletje je bilo na dnevnem redu še poročilo o volitvah članov DS, izvolitev izvršilnega odbora in izvolitev predsednika DS. Od petih predlaganih kandidatov za predsednika je bil z večino glasov izvoljen tov. Ivan SUVOROV, pomočnik vodje reparaturnih delavnic. S tega mesta mu zaželimo uspešno delo pri vodenju našega samoupravnega mehanizma, obenem pa mu k izvolitvi tudi iskreno čestitamo!

Na predlog tov. direktorja Albina Vengusta je bil izvoljen prvi izvršilni odbor v naslednjem sestavu: Božo IGLIČ, dipl. ing. Viktor DRNOVŠEK, vodja proizvodnje, Marjan UREK, dipl. ing. Zoran PIRC, dipl. ing. Drago MAROLT, mag. oec., Roman SEVŠEK, dipl. oec., Franc GOLJAR, vodja prodaje, Ivan MRHAR, vodja nabave, Janez LEDNIK, dipl. oec., Aleksander VAVPOTIČ, vodja gosp. računskega sektorja, Anton NOVAK, vodja kadrovske-

ga sektorja, Franc RAJAR, dipl. oec., Slavko ZULE, dipl. oec., direktor tovarne »Celuloza«, Albin VENGUST, direktor podjetja (član IO po položaju) in en predstavnik, ki ga določi matična bančna organizacija.

Kot je razvidno iz seznama članov izvršilnega odbora, so vsi sodelujoči v odboru na čelu služb v organizaciji podjetja in analogno temu odgovarjajo za izvajanje vseh strokovnih nalog in obenem za izvrševanje odločitev in sklepov DS. Njihova naloga je tudi pripravljati strokovnih predlogov za razna odločanja in sklepanja ostalih samoupravnih organov.

Sprejet je bil tudi sklep o podaljšanju mandatne dobe sedanji komisiji DS. Ta naj bi trajala, dokler ne bo izdelano prečiščeno besedilo statuta, ki bo skladno z novo organizacijo samoupravnih organov in njihovo obliko.

DS podjetja je potrdil predlog kadrovske službe, da se postavka 1/6 sklada skupne porabe poveča od 70.000 na 95.500 N din.

Gibanje proizvodnje v aprilu 1969

Plan	Doseženo	Izkoriščanje zmogljivosti	
		I.—III. 1967	I.—III. 1968
Papir	100	95,6	89,8
Lesovina	100	117,4	92,2

Proizvodnja papirja je bila nižja od planirane predvsem zaradi sprememb v proizvodnem programu, kjer je primanjkovalo beljene celuloze listavcev. Zaradi tega smo bili prisiljeni izdelavati več tanjših in srednjefinih papirjev, od katerih prevladujejo eksportni kulerji. Zastoji z reparaturami na PS so se povečali glede na preteklo mesec in sicer znašajo v poprečju 6,5 %, manj pa smo zabeležili izmeta (7,5 %).

lesovine smo izdelali znatno več kot pa predvideli, ker smo zaradi pomanjkanja beljene celuloze listavcev izdelovali več srednjefinih papirjev.

V prvem trimesečju smo dosegli plan proizvodnje

VEVČE, MAJA 1969 — Dober start v začetku leta je odločilen pri rezultatu ob zaključku. S tem smo letos lahko zadovoljni. Plan za I. trimesečje je dosežen, glede na proizvodnjo za isti čas v lanskem letu pa celo za 13 % presežen. Nekaj slabši rezultat je še pri proizvodnji premaznih papirjev, ker naročila še niso popolna. Dosežen je tudi plan izvoza, tako po količini, kakor tudi po vrednosti. Pozitivno je tudi to, da smo izvažali skoraj izključno (99 %) na tržišče s konvertibilno valuto.

Zvišanje proizvodnje je rezultat stremljenja ljudi po čim boljših dosežkih, ki se odražajo v boljši organizaciji dela, znižanju zastojev strojev in povečanju brzine. Strukturna proizvodnja se je magnila v korist brezlesnih papirjev. Zlasti je čutiti porast ofset papirjev, ki so v tem zavzemali skoraj tretjino proizvodnje. Tudi bankposta, pelurja in voluminoznih papirjev je bilo izdelano več kot lani, pri srednjefinih papirjih pa prednjačijo kulerji.

Za 18 % se je povišala proizvodnja domače električne energije, tako da smo lahko krili 53 % potreb. Zaradi redukcije energije iz omrežja in rabe finejših sit pri prebiranju pa je bila količina izdelane lesovine nekoliko manjša. Stopnja izkoriščenosti papirnih strojev je znašala 92,4 % nasproti 88,5 % v lanskem prvem trimesečju.

Medtem ko je izmet na papirnih strojih za malenkost porasel, je na premaznem stroju dosežen na tem področju viden napredek. Za več kot 11 % so izmet znižali. To je rezultat prizadevanja v premaznem oddelku, prav tako pa tudi povečane pozornosti pri izdelavi surovega papirja za premazovanje na IV. papirnem stroju.

V tem času je bilo prodanih 8.139 ton običajnih papirjev in to doma 5.764 ton, 2.375 ton pa je šlo v izvoz. Od premazanih papirjev pa smo doma prodali 419 ton, zunaj pa 272 ton.

Skladno s povečano proizvodnjo so se gibali tudi osebni dohodki. V primerjavi z letom 1968 so se poprečni prejemki v I. trimesečju letos povečali za 15 %.

Izguljen delovni čas znaša v tem razdobju 8,59 %. Sem spadajo bolezni, redni in izredni dopusti, orožne vaje, porodniški dopusti itd. Se vedno je prevelik izostanek zaradi bolezni, ki znaša 5,10 %. Neopravičeni izostanki pa so bili minimalni — le 0,01 %,

VREDNOST TOČKE ZA 12 PRETEKLIH MESECEV od vključno maj 1968 do vključno april 1969

Brusilnica	3,34
Polnila in lepila	3,54
I. PS	3,26
II. PS	3,60
III. PS	3,76
IV. PS	3,53
Strojna dodelava	2,87
brez točka-ur za normo	3,19
Ročna dodelava	2,82
brez točka-ur za normo	3,49
Energetika	3,46
Premaz	3,35
Vzdrževanje	3,52
Razkladalci	2,78
brez točka-ur za normo	4,35
Strokovne službe	3,33
Podjetje	3,27

kar kaže, da se občutek za red stalno izboljšuje.

Z boljšo organizacijo bi se še dalo znižati število nadur, ki je v treh mesecih znašalo 19.835 ur.

Tudi prodajna vrednost proizvodnje kaže na občuten porast in to za 21,95 %, seveda pa so temu primerni tudi stroški.

Analitična ocena delovnih mest

VEVČE, MAJA 1969 — Dolgo je že tega, odkar je bila v tovarni opravljena analitična ocena delovnih mest. Ne bomo se spuščali v to, kakšna je bila takrat metoda in sistem, po katerem je bila ocena opravljena, niti kakšne rezultate je dala, ker so potrebe neposredne prakse že v marsičem preredužale takrat dobljene rezultate.

Spregovorimo raje o drugi spremenljivki, ki je predvsem prispevala k temu, da so normalni odnosi med ocenami delovnih mest postajali vse bolj neuskaljeni. Ta druga spremenljivka so ljudje, oziroma kadrovska struktura, ki se je v zadnjih letih močno spremenila. Tam, kjer so prej delali nižje strokovni kadri, delajo sedaj srednje strokovni kadri in tam, kjer so prej zadostovali srednje strokovni delavci, sedaj delajo v glavnem že visoko strokovni. Vendar pri tem ne gre samo zato, da so si ljudje pridobili večjo izobrazbo, večje znanje in s tem boljše strokovno osnovo za delo, temveč gre predvsem za to, da so delavci s pridobljenim znanjem začeli spreminjati tudi sama delovna mesta, na katerih so delali. Zaradi tega se danes tako v neposredni proizvodnji, kakor tudi drugod v obratih naše tovarne dela že skoraj povsem drugače, kakor v »dobrih starih časih«. Spremenili so se ljudje, spreminili smo stroje, spreminjamo tehnologijo, uvajamo nove sisteme za zasledovanje stroškov in druge metode proučevanja učinkovitosti našega skupnega dela. Ukinili smo vrsto delovnih mest, mnoga nova smo odprli, od mnogih delovnih mest pa je ostalo samo staro ime, vsebina dela pa se je spremenila. Vse to je terjalo od nas napredek in bo terjalo tudi v bodoče.

Vse te spremembe in še mnoge druge, vseh se razumljivo ne spomnim, so pripeljale do tega da so postale stare ocene delovnih mest neskladne ravno zaradi tega, ker se niso spreminjale, vse drugo pa se je spremenilo.

Med drugim smo dogradili tudi novo tovarno za premazne papirje. Morda bo kdo rekel, da je treba pač za tam zaposlene analitično oceniti delovna mesta pa bo urejeno, vendar bi bilo to pre malo. Z novo tovarno, s širjenjem naše delovne organizacije, se je na mnogih delovnih mestih povečal obseg dela in odgovornost. Povrh tega pa se bomo morali prav zaradi te nove tovarne lotiti še novih strokovnih del, za katera doslej ni bilo potrebe, brez katerih pa v bodoče ne bo šlo. Vse to in še drugo je tisto, kar mora nova analitična ocena upoštevati. V teh nekaj stavkih sem skušal poudariti osnovne vzroke, ki so pripeljali do nekaterih obstoječih anomalij, ki jih z delnimi rešitva-

Kako urediti vprašanja, na katera se nanašajo ustavni amandmaji XV

VEVČE, MAJA 1969 — Po ustavnem amandmaju XV od dne 30. decembra 1968 (prvi odstavek) delovni ljudje v delovni organizaciji kot celoti in v organizacijah združenega dela v njenem sestavu določajo vprašanja, v katerih odločajo neposredno in poverjajo določene funkcije upravljanja delavskemu svetu, določene izvršilne funkcije pa njemu odgovornim kolegijskim in individualnim organom, ki jih voli delavski svet. Po istem amandmaju (drugi odstavek) delovni ljudje v delovni organizaciji sami določajo organe upravljanja delovne organizacije in organizacij združenega dela v njenem sestavu, njihovo delovno področje in čas, za katerega se volijo ter pogoje in način za njihovo izvolitev in razrešitev.

Iz teh določb ustavnega amandmaja XV izhaja, da se z ustavo ne določa več, kakor do sedaj, struktura organov upravljanja

delovne organizacije, temveč se z njo določa samo obvezni obstoj delavskega sveta v vsaki delovni organizaciji, medtem ko se za izvršilne organe predvideva, da jih bodo ustanovili delovni ljudje sami v vsaki delovni organizaciji, v skladu s posebnostmi poslovanja organizacije. Tudi funkcija drugih organov ni več določena z ustavo, tako da mora delovna skupnost organizacije s statutom določiti funkcije in delovno področje teh organov.

Pred sprejemom omenjenega amandmaja je ustava določala čas, za katerega se volita delavski svet in upravni odbor, vsebovala pa je tudi načela o omejitvi ponovne izvolitve članov. Ravno tajo je bilo v ustavi določeno, da se direktorja imenuje na podlagi javnega razpisa, s pogoji in po postopku, ki ga določa zakon, da se ga imenuje za čas, določen z zakonom, ter da zakon določa tudi pogoje za predčasno razreši-

tev direktorja. Izhajajoč iz določil ustave, so zvezni in republiški zakoni podrobneje urejali vprašanja, za katera je ustava določila, da se uredijo z zakoni. Tako na primer: postopek izvolitve organov upravljanja, delovno področje organov upravljanja in druga vprašanja samoupravljanja.

Po sprejemu ustavnega amandmaja XV se je pojavilo vprašanje, ali se lahko ta amandma kar neposredno uporablja ali ne. Prevladovalo je mnenje, da lahko, vendar pa je potrebno s posebnim zakonom določiti, da so prenehala veljati tista določila zveznih zakonov, ki so urejala vprašanja, na katera se nanašajo ustavni amandma XV. Takšen zakon je bil sprejet dne 20. marca letos in objavljen v 13. številki zveznega uradnega lista.

Z omenjenim zakonom je predvsem izrecno določeno, katere določbe temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah nehalo veljati. Razveljavljena je večina določb o postopku volitev, ki jih je do sedaj urejal zakon. V veljavi so ostale samo določbe o volilni pravici, o varstvu volilne pravice, določbe, ki vsebujejo načela tajnega glasovanja, kakor tudi nekatere načelne določbe o izvedbi volitev, o kandidatih listah, o volitvah po volilnih enotah in o predlaganju odpoklica. Vse podrobnosti pa bo treba urediti z internim predpisom podjetja in sicer s posebnim pravilnikom o volitvah delavskega sveta in drugih organov, ker vseh teh podrobnosti ne bo mogoče vnašati v statut. V tem pravilniku bo treba predpisati tudi postopek imenovanja direktorja. Izrecno pa je predpisano, da mora statut predpisati pogoje in postopek za predčasno razrešitev direktorja.

Omenjeni zakon od 20. marca 1969 potem še določa, da nehalo veljati določbe drugih zveznih zakonov, ki se nanašajo na volitve organov upravljanja, kot tudi določbe, ki se nanašajo na ustanavljanje kolegijskih in individualnih izvršilnih organov ter na njihovo delovno področje, na sestavo kolegijskih organov ter na podlago za razrešitev direktorja.

Ob uporabi tega zakona se zastavlja vprašanje, katere določbe temeljnega zakona v podjetjih so prenehale veljati. Vsekakor ne veljajo več določbe o obveznem obstoju upravnega odbora in o njegovem delovnem področju, ker po ustavnem amandmaju XV kolegalne izvršilne organe in njihovo delovno področje določajo delovni ljudje s statutom. Nehala je veljati tudi določba o najmanjšem številu članov organov upravljanja in določba o delovnem področju direktorja, razen glede zastopanja podjetja in glede skrbi za zakonitost poslovanja podjetja. Nehala je veljati tudi določba o podlagi (razlogih) za razrešitev direktorja, kakor tudi določba o sestavi razpisne komisije za imenovanje direktorja organizacije v sestavu združenega podjetja. Vsa vprašanja, ki so jih urejale razveljavljene določbe zakonov, morajo biti urejena s statutom ali pravilniki podjetja. Vendar pa sme podjetje najpozneje do 31. decembra 1969 urejati ta vprašanja tudi s sklepi delavskega sveta. Naš novoizvoljeni delavski svet čaka torej odgovorno delo pri sprejemanju splošnih aktov.

J. M.

mi in popravki ni mogoče več rešiti.

Zaradi tega in zlasti še, ker nepravilnosti pri delitvi osebnih dohodkov lahko povzročijo razne težave v medsebojnih odnosih, kar se negativno odraža predvsem pri produktivnosti dela, so samoupravni organi sklenili pristopiti k revalorizaciji delovnih mest.

V ta namen je bila določena tričlanska komisija za analitično oceno delovnih mest, ki bo skupaj in pod strokovnim vodstvom Zavoda za organizacijo in revizijo poslovanja iz Ljubljane izvedla analitično oceno delovnih mest.

Omenjeni zavod je že izdelal projekt analitične ocene delovnih mest. V okviru tega projekta je bila tudi že izvedena anketa, imenovana »inventura dela«, ki nam bo služila kot pripomoček pri nadaljnjem delu.

Po projektu bo komisija ocenjevala delovna mesta na osnovi opisov delovnih mest in z obiskom na samem delovnem mestu, če bo potrebno, ob prisotnosti neposredno nadrejenega delavca. Le na ta način bo komisija lahko ob-

Sistem kriterijev za ocenjevanje delovnih mest

Simboli	Skupina kriterijev	Kriterij	% skupnega št. točk
A	Znanje		45
A ¹		Izobrazba	27
A ²		Delovne izkušnje	18
B	Odgovornost		24
B ¹		Odgovornost za poslovanje	12
B ²		Odg. za delo sodelav.	9
B ³		Odg. za delov. sredstva	1,5
B ⁴		Odg. za predmete dela	1,5
C	Napor		19
C ¹		Umski napor	8
C ²		Fizični napor	11
D	Delovni pogoji		12
D ¹		Vpliv. del. okolja	10
D ²		Nevarnost pri delu	2

Vsak od navedenih kriterijev v gornji tabeli ima še sedem stopenj glede na večjo ali manjšo stopnjo zahtevnosti delovnega mesta po izpolnjevanju tega kriterija. Na ta način dobimo dokaj razvejan in precizen sistem kriterijev za oceno delovnih mest.

Tak je projekt za izvedbo ana-

litične ocene pri nas, seveda v najbolj grobih in skopih obrisih. Če bi hoteli sistem do podrobnosti obdelati, bi bilo potrebno še podrobneje spregovoriti o razvejanosti posameznih kriterijev, kar pa bi presežilo okvir in namen tega članka. O tem mogoče kdaj drugič.

V. S.

Uspešno dokončal še eno fakulteto

VEVČE, MAJA 1969 — Pred dobrima dvema letoma so samoupravni organi sklenili poslati na specialno izobraževanje tovariša Janeza Hribarja, strojnega inženirja, na visoko šolo za naravoslovne vede v Darmstadt v Zahodno Nemčijo. Ta znana uni-

verzta ima v svojem sestavu tudi katedro oz. fakulteto za papir.

Ing. Hribar je poslušal predavanja pri znanih strokovnjakih in napravil diplomu iz naslova: »Odpadne vode v Papirnici Vevče«.

»Inženir papirja« je njegov

drugi akademski naslov, eden redkih pri nas. Upamo, da mu bodo znanja, ki jih je pridobil, mnogo koristila pri njegovem delu, delo samo pa naši delovni skupnosti.

Ob njegovem uspešnem študijskem dosežku mu iskreno čestitam!

Volje nam ne bo zmanjkalo

MEDVODE, MAJA — Prizadevanje za poživitev, oziroma ustanovitev mladinskega aktiva v tovarni se je z uspehom končalo.

Po dolgem času in več neuspešnih sestankih se je mladina v naši tovarni zbrala in izvolila svoje vodstvo:

ALOJZ KEBER — predsednik
MILOŠ PETROVAC — sekretar
FRANC HOČEVAR — športni referent

MAJDA NAROBÉ — blagajnik
URSULA SINK, **IDA DOBNIKAR**, **FRANC ČADEŽ**, **FRANC PETELINKAR** in **MARJAN STANIČ** — člani sekretariata.

Za tako pobudo je bil že skrajni čas, saj je v tovarni več kot 35 mladink in mladincev, starih do 25 let. Kje so vzroki in zakaj je bilo tako?

Zaprosili smo novega predsednika aktiva tov. Kebra za nekaj odgovorov:

Lojze, bil si izvoljen za predsednika mladinskega aktiva. Znano je, da mladinski aktiv praktično ni obstajal 4 leta. Kje so bili vzroki?

Vzrok takemu stanju je vsekakor pri prejšnjem vodstvu, ker niso aktivizirali dela mladinske organizacije. Vso stvar so zanamirali in opustili vsako dejavnost, tako da je praktično mladinski aktiv nehal obstajati. Bili pa so tudi objektivni vzroki: premajhna zainteresiranost mladih za organizirano delo, finančno stanje, izmensko delo, nekaj pa je že poročenih, in zaposlenih nekaterih v prostem času.

To se pravi, da je mladinski aktiv začel z delom na novo. Se bo pavza, ki je trajala toliko časa, poznala pri vašem nadaljnjem delu?

Vsekakor se bo ta dolg presledek neaktivnosti mladine poznal. Obdobje štirih let mirovanja in neaktivnosti bo terjalo veliko naporov za res uspešno delo vnaprej.

Kaj ste naredili do sedaj in kakšne načrte imate za v bodoče?

Na ustanovitveni konferenci in na sestanku sekretariata smo govorili predvsem o našem nadaljnjem delu. To bo odvisno tudi od finančnih sredstev. Sprejeli smo že program in predračun in ga predložili samoupravnim organom. Tudi od tega bo odvisno naše nadaljnje delo in uresničitev programa. Velikih planov ne bomo delali. Tisto, kar bomo programirali, bo odvisno od možnosti, ker možnosti so eno, želje pa drugo. Vsekakor bi radi organizirali en ali dva izleta. Naš športni referent tov. Hočevar je uspešno organiziral v aprilu smučarsko tekmovanje na Zelenici in sicer med kolektivi na medvoškem območju. Povabili smo tudi tovariše iz Vevče. Stiki z mladinskimi kolektivi na območju Medvod so že v teku, obnovili pa bi radi tudi prijateljske stike z ostalimi mladinskimi kolektivi v sorodnih podjetjih, predvsem z mladino iz Papirnice Vevče, Zagreba in Reke. Po možnosti bomo organizirali še kakšno športno tekmovanje v poletnem času. Ponavljam pa, da bo vse to odvisno od materialnih sredstev. Volje nam ne bo zmanjkalo.

Kakšno pomoč pričakuješ od družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov v tovarni?

Ze pri samem konstituiranju mladinskega aktiva smo imeli veliko pomoč od OOK, predvsem od sekretarja tov. Vukašina Lutovca, ki je bil tudi glavni iniciator. Sindikalna podružnica se tudi zanima za naše delo. Od nje pričakujemo obljubljeni pomoč, ki pa ne bo povsem zadostovala za uresničitev našega programa. Upam, da bodo imeli samoupravni organi razumevanje do našega dela in nam nudili potrebno pomoč. Pri tem moram poudariti, da je pokazal tov. direktor Zule izredno zanimanje za naše delo in nam pri tem tudi pomagal.

Znano je, da se mladina vse bolj usmerja na klubsko delo. Ali mislite tudi na to?

Ne. Že prej sem omenil, da velikih neuresničljivih programov ne bomo delali. Za tako delo še niso dani pogoji. Prvi pogoj je za nimanje mladih za tako delo, potem prostori, pa materialna sredstva itd. Ta problem se rešuje na področju Medvod, kjer se zelo intenzivno dela na ustanovitvi mladinskega kluba. Upam, da bomo uspeli.

In še to vprašanje: Kako je mladina zastopana v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah?

— Stanje ni zadovoljivo. Pri letošnjih volitvah sta bila v DS izvoljena dva mladincev. V izvršnem odboru sindikalne podružnice ni nobenega. V ZK sta samo dva in še ta dva sta stara 26 in 27 let. Na tem področju se morajo stvari spremeniti in bomo tudi delali na tem. Ker pa aktiv prejšnja leta ni obstajal, je skoraj razumljivo, da je bilo tako. Moram še povedati, da se mladi posebno zanimajo za nadaljnji obstoj in razvoj tovarne in nam ni vseeno ali bo tovarna prosperirala ali ne.

Delovanje aktiva mladih komunistov pri krajevni konferenci ZKS v Polju

VEVČE, MAJA — Sklepi III. redne krajevne konference ZKS Polje vsebujejo tudi zadolžitve glede ustanovitve stalnega aktiva mladih komunistov. Namen ustanovitve stalnega aktiva mladih komunistov bo po mnenju članov konference poživelo delovanje organizacije ZM na našem področju, kadrovsko učvrstilo in pomladilo vrste organizacije ZKS, predvsem tistih, ki ne skrbijo dovolj za pomlajevanje lastnih vrst.

Za organizacijsko, vsebinsko in politično odgovornost ustanovitve stalnega aktiva mladih komunistov (nadalje aktiv mladih) je bila zadolžena komisija za mladinska vprašanja pri KK ZKS Polje. Komisija je na svoji seji 26. 2. 1969 sprejela določene sklepe in zvezi z ustanovitvijo aktiva mladih. Naj navedemo nekaj osnovnih sklepov, ki pojasnjujejo sestavo stalnega aktiva mladih, kot tudi predloge za osnovne oblike sestajanja in delovanja aktiva mladih:

— Aktiv mladih sestavljajo:

1. člani OZK s področja KK ZK Polje do 27 let starosti,

2. člani OZK študentje, dijaki, ostali komunisti do 27 let starosti, ne glede na mesto sprejema in zaposlitve, ki prebivajo na področju KK ZK Polje,

3. vsi novo sprejeti člani ZK v tekočem letu od 27.—30. leta,

4. vsi perspektivni kandidati za sprejem v članstvo ZK s področja KK ZK Polje.

Razpravljali smo tudi o vsebini delovanja aktiva mladih in se dogovorili za nekatere osnovne oblike:

— Delovni sestanki stalnega aktiva — dogovor članov stalnega aktiva za skupne akcije naprimer ustanovitev aktiva Zveze mladine v posameznih krajevnih skupnostih ali delovnih organizacijah, kjer ta še ne obstaja.

— Predavanje o raznih temah politično-ideološkega in družbenega področja obvezno za vse članke aktiva.

— Delovni sestanki posameznih skupin članov aktiva mladih komunistov, pri dogovarjanju za reševanje konkretnih nalog delovanja organizacij ZM terena in v gospodarskih organizacijah. Taki delovni sestanki bodo sklicani na pobudo vodstva aktiva ali mladih komunistov iz posameznih področij. Tako npr. ustanovitev mladinskih organizacij v krajevnih skupnostih Zalog, Zadvor, Zadobrova, v gospodarskih organizacijah Agrokombinata Emona itd.

— Glede izobraževanja smo predlagali naslednje:

Razni izleti z razgovori oz. predavanja. Razgovori z odborniki oz. poslanci o delovanju skupščin ter o problemih komunalne samouprave.

Za posamezne teme iz samoupravnega področja bi pripravili tudi razgovore in obiske v delovnih organizacijah, v katerih so nekateri problemi npr. kadrovska politika, nagrajevanje, vsaj približno zadovoljivo rešeni.

Individualni studij je ena izmed zelo pomembnih oblik izobraževanja članov aktiva in mora ostati še v naprej aktualna.

Prav tako je komisija razpravljala tudi o možnih kandidatih v

vodstvu aktiva mladih in obravnavala pismo novospreditim mladim članom ZK.

Po pripravi vseh potrebnih materialov je komisija za mladinska vprašanja sklicala mlade komuniste na ustanovni sestanek stalnega aktiva, ki je bil 10. aprila 1969 v prostorih KS v Polju. Ustanovnega sestanka aktiva mladih so se poleg članov aktiva udeležili še člani CK in MK ZK tov. Karla Novak in Gojko Stanič sekretar KK Bojan Groboljšek in Aleš Golja, vodja KK ZM Moste — Polje. Prisotni člani aktiva in gostje, ki so razpravljali, so topla pozdravili ustanovitev aktiva mladih, ker je po njihovem mnenju dolgoletna neorganiziranost mladih imela za posledico večjo politično pasivnost v delovanju organizacije ZK, predvsem v ostalih društvi in organizacijah, ki združujejo mlade. Ugodno so ocenili predlagani dolgoročni program delovanja aktiva, le nekateri so bili mnenja, da je preobširen in da vsebuje preveč političnih tem.

S tem je bilo pojasnjeno tudi vprašanje, ki ga je postavila članica aktiva, ki je imela aktiv mladih kot neko »poroto«, pred katero bi ostali mladinci in mladinke pripovedovali oz. odgovarjali za dejavnost posameznih mladinskih organizacij, ne pa obratno, da mladi komunisti delujejo v organizacijah ZM, pomagajo pri reševanju konkretnih problemov in ne nazadnje, da so politično odgovorni za realizacijo njihovih programov. Gostje konference so pohvalno ocenili prizadevanje komiteja in komisije, ki je pripravila vse potrebno za ustanovni sestanek aktiva mladih, kot tudi zelo konstruktivno razpravo mladih oz. njihovo pripravljenost za politično delovanje pa ohrabrujoče za nadaljnji razvoj organizacij ZK. Prav tako je bila podana zahteva o formiranju krajevne konference ZM v Polju. Člani in vodje konference morajo biti predvsem člani aktiva mladih komunistov.

Večina razpravljavcev na ustanovnem sestanku vidi pomoč mladim članom v tem, da jih organizacije ali vodstva ZK vključijo v konkretno politično dejavnost, bodisi v ZM in njenih društvi in drugih družbeno-političnih organizacijah.

Volitve DS v tovarni celuloze Medvode

MEDVODE, APRILA — Tudi letos smo v tovarni celuloze volili polovico članov delavskega sveta za mandatno dobo dveh let. Volitve so bile v dveh volilnih enotah: I. »celuloza in pinotan«, II. — »uprava in vzdrževanje«.

V volilni enoti »celuloza in pinotan« je kandidiralo 10 kandidatov, izvoljenih pa je bilo 6. V volilni enoti »uprava in vzdrževanje« pa je kandidiralo 7 kandidatov, izvoljeni pa so bili 4.

Od skupnega števila v volilni imenik vpisanih volivcev 289 je glasovalo 225 volivcev ali 77,85 %.

Izvoljeni so bili:

Udeleženci 4. konference Krajevnega komiteja ZKS Polje, 15. 4. 1969

Vodstvo aktiva mladih je sprejelo kratkoročni program za maj 1969:

— Predavanje o temi: »Ideološke in vsebinske razlike med programi, partijami sosednjih držav in ZK«.

— Organiziranje posvetovanja o problematiki mladine, njihove organiziranosti na področju krajevne skupnosti Zadobrova—Sneberje.

— Organiziranje tovariškega srečanja vseh mladih komunistov aktiva povezan z obiskom kraja iz NOB z udeležbo nekaterih starejših aktivistov, ki bi neposredno vodili razgovor z mladimi udeleženci srečanja itd.

Sprejete so bile tudi zadolžitve, kdo bo za posamezno akcijo odgovoren in akcije časovno določene. Menim, da je aktiv mladih že prebolel začetne organizacijske težave in da bo s sodelovanjem in s pomočjo krajevnega komiteja ZKS, komisije za mladinska vprašanja, organizacij ZKS in starejših komunistov uspel izpeljati sprejeti program delovanja in tako oživeti družbeno-politično aktivnost mladine na področju KK ZK Polje.

J. M.

Samo kar je narava sama okrasila

VEVČE, MAJA 1969 — Menda smo postali kot otrok, ki mu starši vedno znova trpajo množico igrac in drugih dobrin. Preveč jih ima, ne zna jih ceniti, naveliča se jih zaradi preobilice. Preobilica ga je napravila mlačnega in nedojemljivega za vse lepo.

Kot tega otroka, nas je prevzela komodnost in lov za čim večje materialne dobrine. Ob tem pa smo pozabili na vse pridobitve idejnosti, ki jih je izvojevala ena generacija pred nami. Pozabili smo na kolektivno življenje, na idejno-politični napredek, na borbenost, skratka na medsebojno zvezo.

Zunanji znaki razvoja v polpretekli dobi so tudi državni prazniki. Eden in največji med njimi je prvi maj — praznik dela. In kako je bilo letos v tovarni ob tem prazniku? Zнали smo izprazniti kozarček, morda tudi katerega preveč. Mnogi predali delovnih miz so bili predčasno zaprti, stroji so sicer počivali zaradi reparatur pa tudi marsikatero orodje za popravilo strojev je počivalo. Nekaterim se je celo predčasno mudilo domov. Samo to. Na zunaj pa se razen dveh zastav pred vhodi v tovarno, nikjer ni poznalo, da je tu praznik dela. Nikjer dekoracij, na nobenem oknu ozelenele vejiče, kot znanilke pomladi, kot znaka prerofene narave ob času, ko je iz leta v leto nazaj tja do Chicaga praznoval delavec in končno prišel do svojih pravic. Kdo je za tako malomarnost odgovoren? Kje so bili (ne)aktivni sodelavci, kje je bila mladina, ki je vedno in vsako leto dosedaj skrbela, da je tovarna v teh dneh izgledala praznično?

Se dobro, da je narava sama poskrbela za zelenje ob Ljubljani in zelenicah ob poteh!

S. R.

1. ANTON DOLINAR, traktorist
2. LADO TOMAZIN, pomočnik vodje proizvodnje celuloze
3. ANTON SINK, izmenski delovodja
4. IVAN KOPRIVNIK, izmenski vodja priprave lesa
5. FRANC HOČEVAR, izparilec pinotana
6. ALOJZ KOSEC, pripravilavec kisline
7. PAVLE RUPAR, električar
8. MILAN TEHOVNIK, orodjar
9. ING. RIKO POŽENEL, tehnolog v pinotanu
10. ANDREJ MIHOVEC, mizar

Pokojninsko zavarovanje v javni razpravi

VEVČE, MAJA — Prizadevanja za izpopolnitev celotnega družbeno-ekonomskega sistema in uresničevanje družbene in gospodarske reforme so nujno sprožila tudi potrebo po temeljitem proučevanju in izpopolnitvi sistema socialnega zavarovanja. Skupščina SR Slovenije je že leta 1967 ustanovila posebno skupino poslancev in strokovnjakov, ki naj bi proučila sistem in predlagala ustrezne rešitve. Ti predlogi so že izdelani in jih je skupščina SRS že obravnavala in dala v javno razpravo. Podobna aktivnost teče tudi v drugih republikah in zveznih organih. Zvezna skupščina je tudi sprejela osnutek predlogov in priporočil, da naj bo javna razprava do začetka 1970. leta.

S tem člankom se v javno razpravo vključujemo tudi mi z željo, da vsi člani kolektiva spoznajo sistem socialnega zavarovanja in pa vse predloge, ki se v zvezi s tem predlagajo. Javno razpravo o predlogih za izboljšanje sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja bo vodila sindikalna organizacija. Treba bo oceniti »predloge«, jih podpreti ali pa izkristalizirati svoja mnenja in stališča.

Potrebno je, da za uvod v razpravo prikažemo sedanji sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

1. Načela pokojninskega zavarovanja

Obveznost kot načelo pokojninskega zavarovanja pomeni, da je vsak delavec že s tem, da je v delovnem razmerju, od samega začetka svojega delovnega razmerja zavarovan za starost; po njem so zavarovanj tudi tisti družinski člani, ki lahko uveljavljajo pravico do družinske pokojnine. V pristopanju k pokojninskemu zavarovanju torej ni nikakršne prostovoljnosti.

Solidarnost in vzajemnost kot načeli pokojninskega zavarovanja vsebujeta funkcijo, po kateri vplačujejo vsi delovni ljudje v delovnem razmerju od svojih osebnih dohodkov (kdor ima večji dohodek, vplačuje več) prispevke v skladu pokojninskega zavarovanja. Vsak posameznik lahko uveljavlja svojo pravico, če je prišlo do zavarovanega primera pod pogojem določene starosti in določene delovne dobe. To pomeni, da vsako plačilo brez doseganja starostne in delovne meje še ne daje tudi pravic do uveljavljanja pokojnine.

Samoupravnost postaja tudi v pokojninskem zavarovanju vse bolj pomembna, čeprav še ni tako razvita.

Načelo enotnosti sistema pokojninskega zavarovanja je zlasti v tem, da se osnovne oblike pravic in obveznosti urejajo na enoten način z zvezno zakonodajo.

Načelo samofinanciranja se uveljavlja tako, da vplačujejo zavarovanci sami iz svojih osebnih dohodkov v skladu pokojninskega zavarovanja. Vse tiste pravice, ki izvirajo iz teh vplačil, pomenijo dejansko vračanje vložene prispevka, ki ga je zavarovanec med svojo delovno aktivnostjo vplačal v sklade.

Načelo odvisnosti pravic od vlaganja omogoča, da bo vsak, ki je vlagal v sklade, dobil tudi pokojnino glede na to, koliko časa in koliko je vlagal.

2. Starostna pokojnina

Za uveljavljanje starostne pokojnine sta potrebna dva pogoja: — določena starost,

— določena pokojninska doba (delovna ali zavarovalna doba in doba, ki je z delovno izenačena).

a) Pravico do polne starostne pokojnine imajo:

— moški, če izpolnijo 40 let pokojninske dobe,

— ženske, če izpolnijo 35 let pokojninske dobe.

Pri polni starostni pokojnini torej ni treba doseči še določene

starosti, če ima zavarovanec 40 oziroma zavarovanka 35 let pokojninske dobe.

b) Pravico do predčasne pokojnine imajo:

— moški z najmanj 35 let pokojninske dobe in pri 55-letih starosti,

— ženske z najmanj 30 let pokojninske dobe in pri 55 letih starosti.

V primeru izpolnitve pogojev za polno starostno pokojnino lahko delovna organizacija brez delavčevega pristanka prekine delovno razmerje (to pri predčasni pokojnini ni mogoče).

c) Tisti zavarovanci, ki se kasneje zaposlijo, ali pa iz raznih vzrokov niso dosegli večje pokojninske dobe, lahko uveljavijo **nepolno starostno pokojnino** in sicer:

— moški z najmanj 20 let pokojninske dobe in pri starosti 60 let,

— ženske z najmanj 20 let pokojninske dobe in pri starosti 55 let.

Kadar imajo zavarovanci manj kot 20 let pokojninske dobe, lahko uveljavljajo pokojnino le, če imajo:

— moški najmanj 15 let zavarovalne dobe in pri starosti 65 let,

— ženske najmanj 15 let zavarovalne dobe in pri starosti 60 let.

3. Bonificiranje delovne dobe

Za delavce na nekaterih delovnih mestih, ki so izjemno težka ali zdravju škodljiva, je v pokojninskem zavarovanju zagotovljen poseben, ugodnejši način uveljavljanja pravic. Cas, med katerim so opravljali taka dela, se računa zanje s podaljšanim trajanjem, oz. glede na to se zniža tudi starostna meja za upokojitvev. Delovna mesta, na katerih se računa delovna doba s podaljšanim trajanjem, so npr.: rudarji, metalurgi, piloti, steklarji, gradbinci itd. Vrsta delovnih mest in njihovo število ni dokončno ali pa nespremenljivo. S spremembami predpisov se lahko število in vrsta takih delovnih mest poveča, spremeni ali pa tudi ukine, če ni več pogoj, zaradi katerih je bilo uveljavljeno tako bonificiranje. Naše podjetje nima takih delovnih mest, ki bi se štela za bonificirano delovno dobo.

Za posebne pravice, ki nastajajo za zavarovanje na takih delovnih mestih, je ugotovljena posebna obveznost njihove delovne organizacije, da je za večje rizike in obremenitve, ki nastajajo zaradi takih pogojev, tudi povečani prispevek v skladi zdravstvenega zavarovanja.

4. Ugotavljanje višine pokojnine

V našem pokojninskem sistemu je uveljavljeno načelo delitve po delu glede na odvisnost višine pokojnine od trajanja in višine vplačila prispevka zavarovanca (prispevek od osebnega dohodka). Tudi konkretna višina pokojnine za vsakega zavarovanca se ugotavlja glede na njegove osebne prispevke, oz. glede na višino osebnega dohodka, ki ga je posameznik prejemal v zadnjih petih letih pred upokojitvijo. Tako se ugotavlja **pokojninska osnova**, ki pomeni povprečni mesečni osebni dohodek zavarovanca, ki ga je prejemal v zadnjih petih letih.

Zavarovanec tudi lahko zahteva, da se ugotavlja pokojninska osnova na podlagi desetletnega poprečja, če je to poprečje zanj ugodnejše.

V primeru, da zavarovanec izpolnjuje pogoje za polno starostno pokojnino, mu pripada le-ta v višini 85% od ugotovljene pokojninske osnove. Če gre za primere, ko zavarovanec nima vseh pogojev za polno pokojnino — predčasna ali nepolna starostna pokojnina — pa se za vsako manjkajoče leto pokojninske dobe pokojnina zmanjšuje za določen odstotek. Tako dobi tisti, ki ima

najmanjšo možno pokojninsko dobo (15 let) pokojnino v višini 33 procentov (zavarovanec) oz. 40% (zavarovanka) pokojninske osnove. Tako je višina pokojnin med 35% oz. 85% pokojninske osnove, kar so tudi meje višine pokojnin.

Za nekatere **posebne kategorije**, vojaške upokojence, udeležence NOV in delavce na nekaterih mestih tajništva notranjih zadev so določeni nekoliko ugodnejši pogoji.

5. Družinske pokojnine

V primeru smrti delavca ali osebnega upokojenca nastane pravica do družinske pokojnine, ki jo uživajo z zakonom določene osebe — družinski člani umrlega.

Pravice do družinske pokojnine imajo:

— zakonec

— otroci

— otroci brez staršev (vnuki, bratje, sestre)

— starši v primeru, če jih je umrlj vzdrževal. Vsi ti imajo pravico do družinske pokojnine pod določenimi pogoji, ki jih je moral izpolniti umrlj zavarovanec.

Višina družinske pokojnine je odvisna od:

— višine pokojnine, od katere bi imel umrlj zavarovanec pravico in

— števila preostali družinskih članov.

Tako se v primeru, če pride do uveljavljanja družinske pokojnine, najprej ugotovi, do kakšne pokojnine bi imel zavarovanec pravico v trenutku svoje smrti. Glede na višino pokojnine se ugotavlja tudi odstotek družinske pokojnine. Tako ima en preostali družinski član pravico do pokojnine v višini 70% od pokojnine, ki bi jo imel umrlj, dva člana imata 80%, trije člani 90% in več kot trije 100%.

6. Socialno varstvo v pokojninskem zavarovanju

V našem pokojninskem sistemu prevladujejo ekonomska načela, vendar pa obstajajo tudi določila, ki vnašajo vanj določena socialna načela: gmotno varnost, zagotovitev dejanske vrednosti pokojnine, spremljanje življenjskih stroškov, usklajevanje pokojnin z gibanjem življenjskih stroškov itd.

a) **Varstveni dodatek** kot izrazito socialni ukrep je oblika socialnega varstva in socialne varnosti tistih upokojencev, ki bodisi zaradi nizkih poprečnih osebnih dohodkov ali pa zaradi kratke delovne dobe niso dosegli pokojnine v višini, ki pomeni po družbenih merilih mejo življenjskega obstoja.

b) **Valorizacija osebnega dohodka** pomeni drugi ukrep, ki zagotavlja večjo socialno varnost upokojencev. V modernih pogojih gospodarjenja je inflacija normalen pojav. Z nominalno rastjo prejemkov zavarovancev pada tudi nominalna in realna vrednost prejemkov v predhodnem obdobju. Da bi ta pojav preprečili, se osebni dohodki v časovnem obdobju, ki pride v poštev za ugotavljanje pokojninske osnove, valorizirajo.

c) **Valorizacija pokojnine** kot druga oblika vzdrževanja redne vrednosti pokojnin pa je v tem, da se že uveljavljene pokojnine vsako leto obvezno usklajujejo z rastjo življenjskih stroškov. Republiške skupnosti socialnega zavarovanja morajo v začetku vsakega leta ugotavljati povečanje življenjskih stroškov. Če so stroški večji, kot je bil določen odstotek v prejšnjem letu, zagotavljajo skupnosti tudi valorizacijo uveljavljenih pokojnin.

č) **Usklajevanje pokojnin** je naslednji ukrep, ki ga tudi izvajajo republiške skupnosti socialnega zavarovanja. Ta ukrep zagotavlja tako gibanje uveljavljenih pokojnin, ki upošteva tudi splošni dvig življenjske ravni prebivalstva. Poleg tega zagotavlja obveznost in pooblastilo samouprave neneh-

no spremljanje ravni pokojnin istih kategorij zavarovancev (istih kvalifikacij, enakih delovnih mest), ki pa so bile uveljavljene v raznih časovnih obdobjih.

7. Gibanje v pokojninskem zavarovanju

Problematiko vsakega pokojninskega sistema moramo reševati glede na objektivne ekonomske pogoje. To pomeni, da moramo upoštevati pri ugotavljanju obsega oblik in vrst pravic ekonomsko razvitost in druge objektivne okoliščine, kot npr.: demografsko sestavo, obseg zaposlenosti, višino narodnega dohodka itd. Družbeni sistem, smotri socialne politike in njene vsebine vplivajo na vsebino vsakega pokojninskega zavarovanja. Tudi socialno-politični smotri pokojninskega zavarovanja ne smejo nasprotovati objektivni ekonomski stvarnosti. Pokojninski sistem s svojim delovanjem namreč lahko pozitivno ali negativno vpliva na ekonomsko in gospodarsko rast vsake države. Ni novost, da ima vsaka država v pokojninskem zavarovanju neposredni vpliv na zaposlenost, intenzivno izkoriščanje proizvodnih sil, potrošnjo, odnose med proizvodno in neproizvodno potrošnjo, na razmerja v delitvi narodnega dohodka itd.

Nekateri podatki o gibanjih v pokojninskem zavarovanju, zlasti tisti, ki zadevajo številčna gibanja (rast števila upokojencev) in tisti, ki kažejo določene materialne učinke v narodnem gospodarstvu (udeležba v narodnem dohodku), ilustrirajo stanje in perspektive pokojninskega zavarovanja.

Ivanka je odšla v pokoj

VEVČE, MAJA 1969 — Trda je bila mladost naše sodelavke Ivanke Jančarjeve. V zgodnji mladosti si je služila kruh kot gospodinjka pomočnica, potem je nad 8 let delala v Saturnusu, z ostankom službene dobe, na enaindvajset let pa je pričakala več kot zaslužen pokoj v Papirnici Tovariš. Ko je tik pred prvim majem segala v roke svojim delovnim tovarišicam, ko jo je na poslovilni razgovor sprejel direktor podjetja, in ko je z vsakomur pokramljala malo o sebi, smo jo tudi mi prozili, naj nekaj pove za naš časopis

Tovarišica Ivanka, na katerih delovnih mestih ste delali in kako ste se počutili med nami v tovarni?

Počutila sem se dobro. Sem skromna, zato se mi je zdelo vsako delo nujno in sem ga rada prijala. Delo ni bilo pretirano težko. V začetku sem delala na različnih delovnih mestih, zadnja leta pa v papirni dvorani.

Ali lahko poveste o svojem najlepšem in najslabšem trenutku v tovarni?

Ne enega, ne drugega skoraj nisem občutila. Najbolj pa sem bila zadovoljna, ko smo v oddelek ročne dodelave papirja dobili novega vodjo oddelka. Ta je postal z vsemi enako. Nobene od delavk ni razlikoval niti po letih niti po zunanosti. Stremel je le za napredek pri delu in čim boljši učinek.

Če bi še enkrat začeli z delom, ali bi šli spet v industrijo papirja?

To pa skoraj ne. Če primerjam delo žensk v Saturnusu z delom

v papirnici, je tam delo dosti lažje. Zame, kot za mater in gospodinjo, je bila papirnica privlačnejša zaradi bližine mojega stanovanja do tovarne.

Ali mislite, da je za delavke v sortirni dvorani dovolj preskrbljeno, kar se tiče prostega časa, delovnih pogojev, varstva žene — matere in varnosti pri delu?

Jaz osebno sem bila zadovoljna, tudi večina drugih, zmeraj je nekaj takih, ki tudi sitnarijo. Meni so šli vedno na roko, četudi sem imela včasih med delovnim časom kaj urediti za otroke, kot npr. roditeljski sestanek, zdravnika, lekarno in podobno.

In zadnje dni vašega bivanja med svojimi sodelavkami?

Na to vprašanje sem komaj čakala. V papirni dvorani je navada, da se zahvalimo pisмено na oglasni deski, jaz pa sem si raje izbrala pot prek časopisa. Ker sem delala pri izmetu, si skoraj nisem mislila, da me druge delavke opazijo. Te dni pa sem šele ob solzah ginjena opazila, da sem bila enak član v družbi celega oddelka. Neizmerno sem presenečena in ne vem, kako bi se zahvalila vsem in vsakemu posebej za prijetno slovo od dela, ki so mi ga z darili in lepimi besedami priredili obe izmeni v papirni dvorani, zavijači papirja, ženske s premaznega oddelka, mojstri dodelave in nazadnje še lepe besede ljudi v upravi in sam tovariš direktor. Še enkrat vsem lepa hvala. Odhajam z lepimi spomini.

Zelimo vam še veliko let mirnega življenja v pokoju, radovedni smo pa le, kaj boste sedaj počeli?

Zadnje dni se počutim, kot bi bila na novo rojena. Zelimo si zdravnika, delo bo vedno še samo prišlo. Do sedaj skoraj nisem imela časa niti preveč denarja za izlete. Ljubim naravo, zato bom šla tudi malo okoli. Moji otroci so pri kruhu, torej velikih skrbi ni več.

nja v Sloveniji. Prav je, da pri tem opozorimo tudi na določene primerjave z drugimi republikami.

Zaradi različne socialne in starostne sestave zaposlenih in zaradi različnih pogojev gospodarskega in socialno-ekonomskega razvoja posameznih območij Jugoslavije tudi nastajajo različna razmerja v posameznih republikah. Ta razmerja bodo tudi v prihodnje zelo različna. Razumljivo je, da tako objektivno stanje vpliva na uresničitev zamisli glede nadaljnjih rešitev v pokojninskem zavarovanju.

Na 1000 zavarovancev je prišlo v posameznih republikah naslednje število upokojencev:

Invalidski, starostni in družinski upokojenci, po republikah:

	Leto 1962	Leto 1967
Slovenija	238	280
BiH	136	222
Črna gora	209	302
Hrvatska	213	281
Makedonija	89	145
Srbija	157	210
SFRJ	180	236

Mnenja smo, da bi prikaz sedanjega sistema pokojninskega zavarovanja omogočil vsem zainteresiranim članom kolektiva, da se bodo lažje in bolj uspešno vključili v razpravo o novem sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V prihodnji številki bomo nadaljevali sestavek s predlogi za izboljšanje sistema pokojninskega zavarovanja.

Janez Presl

Občni zbor aktiva Zveze borcev

VEVČE, MAJA 1969 — Letos se je prvič zbral aktiv bivših partizanov in aktivistov, zaposlenih v naši tovarni, na svoj občni zbor, devetega maja, na dan zmage, na dan, ko je bila pred 24 leti osvobodjena naša bela Ljubljana. Ni slučajno, da je aktiv članov ZB v podjetju izbral prav ta zgodovinski dan za dan, ko naj bi v prihodnje skliceval svoj letni občni zbor. Ta dan je bil in je globoko v zavesti vsakega partizana zapisan kot mejnik med hudim in dobrim. Za nas partizane je pomenil prihod v Ljubljano, prihod v obljubljeni deželo, konec trpljenja in izpolnjevanje vseh želja. Ne vem, če si je še danes mogoče zamisliti ta veličasten dan, ko so partizanske brigade ponosno vkorakale v naše belo mesto. To je bil dan največje radosti, istočasno pa tudi največje žalosti. Radost tistih, katerih svojci so se vrnili iz težkih bojev in žalosti zlasti žena in otrok, katerih možje, oziroma očetje so žrtvovali svoja življenja za svobodo. Zamislimo se samo v gorje neštetih mater, ki so z upanjem v srcu pričakovale prihod svojih hčera in sinov iz boja, pa so jim njihovi soborci povedali, da so padli prav na koncu vojne, morda nekje na Orlah ali pa še bliže, zadeti od izmečka jugoslovanskih narodov, četnikov, ustašev ali belogardistov.

Kot se danes po skoraj četrstoletju takole pogovarjaš s starejšimi, zlasti pa s takratnimi pionirji in mladinci o njihovem delu in akcijah v okupiranem mestu, jim še vedno zažare oči in so takoj vsi v ognju ob pripovedovanju svojih dogodivščin in opisovanju raznih akcij, ki so jih vedli. Prav ta zanos pa nam tudi narekuje, da je prav aktiv ZB v podjetju tisti, ki bi moral razvijati tradicijo NOV med mladimi in prenašati svoje izkušnje partizanskega vojskovanja na mlajše, ter s temi krepiti današnjo obrambno sposobnost. Vedeti moramo namreč, da naša obrambna koncepcija močno upošteva partizansko vojskovanje v primeru novega sovražnikovega vdora na naše ozemlje.

Kot drugo važno nalogo je zbor sprejel sklep o večji skrbi za člane. Tudi v našem kolektivu imamo nekaj tovarišev, ki so bili dobri borci, danes pa so vase za-

prti in zagrenjeni. Pri odločanju o aktivnih članih borcev bi bilo treba odločati z več takta in razumevanja, kajti zavedati se moramo, da so tudi ti tovariši prispevali svoj delež k zmagi in današnji samoupravni družbi.

Občni zbor je nadalje razpravljal in sprejel sklepe o obveščanju članstva, seznanjanju z novimi predpisi, letnem izletu v partizanske kraje in drugo. Po izvolitvi novega odbora smo ob kramljanju in obujanju spominov na dogodke pred 24 leti zaključili ta veseli in lep večer.

C. P.

Izpušni plini nam krajšajo življenje

VEVČE, MAJA 1969 — Ta naslov sem vzel iz Ljubljanskega dnevnika. Pisec članka je pod tem naslovom opisoval ugotovitve strokovnjakov, kako škodljivo vplivajo izpušni plini na človeško zdravje. Pri tem je mislil predvsem na mestne ulice, po katerih vozi vsak dan več motornih vozil. Da imajo omenjeni plini v zaprtem prostoru še večji učinek, o tem ni pisal, vendar je to jasno! Verjetno tudi ni pomislil na to, da se v današnjem času, ko se toliko govori o varstvu in zdravju delovnega človeka na delovnem mestu, uporablja motorno vozilo, ki zastruplja ozračje, v zaprtem prostoru. Čeprav neverjetno, vendar resnično. V oddelku strojne dodelave vozil že eno leto tako vozilo, ki nam dela smrad, neugodje in nam krajša življenje. Kaj naj torej predlagamo za boljše počutje na delovnem mestu? Čeprav smo že 27. 12. 1968 pisali prošnjo na upravo podjetja, naj bi ukinili prevoz zvitkov v satinažo s tem vozilom, nismo dobili nobenega resnega odgovora. Tov. Ciril Zupančič, član delavskega sveta, nam je povedal, da je tov. direktor omenil našo prošnjo na eni izmed sej delavskega sveta, vendar je ostalo samo pri tem. Tov. ing. Zoran Pirc je člane delavskega sveta prepričal o tem, da so ta vozila kupili strokovnjaki, da ima filtre in da je primeren za prevoz v zaprtih prostorih. Taki filtri res obstajajo, vendar jih ta voz nima. Ta voz ima zadaj na

VEVČE, MAJA — Za našo tovarno je značilno, da je zrasla tako rekoč s samimi dozidavami tekom stoletja in so zato delovni prostori, posebej pa še transportni poti za sodobne pojme skoraj nemogoči, na vsak način pa predstavljajo eno najtežjih vprašanj, ki vplivajo na produktivnost in delovne pogoje zaposlenih. Med mnogimi problemi, ki jih taki pogoji postavljajo, je tudi izbira ustreznih transportnih sredstev. Opaža se, da so bila v zadnjih letih nabavljena nekatera zelo ustrezna transportna sredstva, nekatera pa povzročajo pravo raz-

koncu izpuha samo vodo, v kateri ugašajo iskre. Torej za proizvodnjo in nevarnost požara je poskrbljeno. Ostanje pa še eno odprto vprašanje. Zakaj ni poskrbljeno tudi za nas, ki delamo v zastrupljenem ozračju? Ali ne bi bilo bolje, če bi se za tisti denar kupil nov električni voz? Imamo dva električna voza. Trenutno sta oba za vožnjo sposobna, vendar vozijo papirne zvitke v satinažo z nezaželenim vozilom na nafto. Res je, da sta oba električna voza že stara in verjetno odslužila svoje. Nekateri trdijo, da je eden teh voz star že 30 let in je bil kupljen za prevoz v zaprtih prostorih zaradi zdravstvenih razlogov. Po tolikih letih vsestranskega napredka se je pa pri nas pozabilo na najvažnejše — človeka in njegovo zdravje. Zakaj smo prišli do tega in kdo je za to odgovoren? Ker imamo svojega obratnega zdravnika dr. Moškona, mislim, da bi bilo pravilno, da vzame on to stvar resno v roke. Čeprav sem čital članek o škodljivosti izpušnih plinov, ne morem strokovno ugotavljati, kakšnim posledicam smo izpostavljeni. Vendar sem prepričan, da nič prijetnim. Če delovnega prostora ne bo nihče zaščitil, potem si bomo morali sami pomagati in težiti k iskanju delovnega mesta izven območja strojne dodelave.

Prav nič čudno pa ni, da je transportni voz na nafto dobil svoje ime »parfumer«.

Z. S.

Transportna sredstva — kakšna?

burjanje. Skoraj bi lahko postavili pravilo, da so bila transportna sredstva dobra, kadar je bila njihova nabava posledica preišljene strokovne obravnave, kadar pa se je to področje omalovaževalo in nabavljalo na hitro, pa je bila rešitev zgrešena. Najpogostejša napaka pri obravnavanju teh vprašanj se zgodi, ko posamezni prizadeti delavci ali uslužbenci nekje pri sosednjih ali sorodnih podjetjih vidijo kak transportni pripomoček in zahtevajo nabavo enakega brez pomisleka, kako se bo obnašal v naših — pravzaprav v izjemnih pogojih.

Zato mogoče ne bo odveč, če pripišemo nekaj splošnih pravil, po katerih je treba razsojati urejanje notranjega transporta, zlasti pa nabavo transportnih pripomočkov.

Premisliti je treba naslednje osnovne zahteve:

1. Ali gre transport po **določenih potih**?
2. Ali se **poti spreminjajo**?
3. Kakšne so **dolžine, širine — gabarit transportnih poti**?
4. Ali so poti **ravne ali ovinkaste**?
5. Ali se **križajo**?
6. Ali transportna pot poteka **samo v vodoravni smeri** ali tudi v klanec, etaže itd.?
7. Ali je možno **transportirati kontinuirano**, ali se transportira sunkovito ali samo v določenih časovnih obdobjih?
8. Ali je možno **urediti**, da se transportna sredstva gibljejo po določenem **voznem redu**?
9. Kakšne **količine** se transportirajo?

Tone Novak

Strokovna vzgoja s področja varstva pri delu civilne zaščite

MEDVODE, MAJA — V Tovarni celuloze Medvode se je na osnovi ugotovljenih potreb in okvirnega programa v preteklem zimskem in spomladanskem času posvetilo precej pozornosti strokovni vzgoji. Ker so bile zahteve realne in tudi način za zaposlene primeren, so bili tudi uspehi dobri.

V okviru varstva pri delu je bil organiziran tečaj za nudenje prve pomoči, kateri trenutno še traja. Na tečaj so bili vabljeni predvsem vodstveni delavci. Tako se tega tečaja udeležuje poprečno 14 zaposlenih. Bistvena ovira za boljše udeležbo na tem tečaju je predvsem v izmenskem delu.

Za gasilsko službo CZ tovarne je bil organiziran tečaj s splošnim in posebnim delom programa. Tega tečaja se je udeležilo 6 članov in so vsi uspešno opravili končni izpit.

Gasilsko društvo tovarne je organiziralo dva tečaja. Tečaj za izprašane gasilce, katerega je obiskovalo 7 članov in tudi opravilo izpit. Strojniškega tečaja pa se je udeležilo 10 članov. Med najbolj aktivne službe CZ tovarne lahko štejemo sanitetno ekipo. Trije njeni člani so že lani opravili poseben tečaj in izpit. V letošnjem letu pa je na tečaju, ki še traja, 8 članov. Poleg tega je sanitetna ekipa pod vodstvom Karla Štalca in Domina Brdnika imela 6 praktičnih vaj glede nudenja pomoči poškodovanim in zastrupljenim. Člani sanitetne ekipe so se poleg standardnih ukrepov naučili tudi uporabljati aparat za oživljanje in inhalacijo. Sanitetna in RBK

10. Kakšne so **oblike, teže in prostornine** transportiranega blaga?

11. Kakšna so **ila** za transport?

12. Kakšna je **občutljivost** blaga za poškodbe?

13. Ali teče transport skozi **notranje** prostore, vpliv na delovno okolje (ropot, izpušni plini itd.)?

14. Ali je **gospodarnejše transportirati** v večjih količinah?

15. Ali ne bi bilo možno transportno blago nalagati v decimalnem številu (stremeti k decimalnemu sistemu)?

16. Ali je možno izkoristiti **težnost** za transport?

17. Ali je v danem primeru **gospodarnejši** premik ročno ali mehanično?

18. Ali je primerno transportno sredstvo, ki se ga dobi na **trgu** ali ga je treba prilagoditi?

19. Kakšen način odlaganja blaga je primernejši v interesu štednje s prostorom (npr. nalaganje zgoraj, obešanje itd.)?

20. Ali je primerno sodelovanje enega transportnega sredstva z drugim?

21. Ugotavljati stroške - vključno transportna pot, uporabljen delovni čas, stroški transportnih sredstev — izdelati primerjalno več rešitev.

22. Ali je primeren centraliziran transport, kakor tudi centralizirano vzdrževanje?

Gornja vprašanja so sicer sila preprosta, lahko tudi pomanjkljiva, toda iz izkušnje vemo, da se pri obratovanju notranjega transporta, takrat ko gre za neposredno reševanje, rado marsikaj spregleda — tudi bistvenega.

Tone Novak

V eni tretjini novega stanovanjskega bloka so ljudje vseljeni že nad pol leta, drugi dve tretjini pa bosta v nekaj tednih vseljivi

Ob izidu skript iz tehnologije

VEVČE, MAJA 1969 — V strobi in izdaji Papirnice Vevče so izšla skripta tehnologije lesovine, celuloze in papirja. To je druga predelana in izpopolnjena izdaja. V knjigi sta natančno obdelana lesovina in papir, medtem ko je tehnologija celuloze zadostno obdelana pri proizvodnji vlaken. Knjiga bo v glavnem služila kot gradivo za izobrazbo in strokovno izpopolnjevanje poklicnih papirničarjev, kar je bil tudi smoter avtorja, tovariša Ivana BOGOVI-

ČA in strokovne službe izobraževanja v tovarni. Služila pa bo tudi srednje strokovnim kadrom, posebno začetnikom, ki bodo našli v knjigi pomoč za strokovno delo na vseh delovnih mestih v tovarni. Orisane so tudi vse novosti, ki jih je v zadnjih letih realizirala proizvodnja papirja pri nas, tako delno tudi premazovanje papirja.

Kot dodatek k tekstu je na razpolago tudi enako število izvodov z nad 100 skicami, ki ponazarjajo delovna sredstva na posa-

meznihih fazah proizvodnje, kar bo pri študiju tehnologije papirja papirničarjem posebno pomagalo. Material bo od 1. junija 1969 na razpolago vsem interesantom v strokovni knjižnici.

NA RAZPOLAGO JE TEČAJ TRGOVINSKE ANGLEŠČINE

VEVČE, MAJA 1969 — V strokovni knjižnici podjetja so nabavili celoten tečaj trgovinske an-

gleščine na dvanajstih gramofonskih ploščah. Priložena je tudi knjiga, v kateri so teksti s plošč. Priporočljivo je, da uporabniki najprej natančno preberejo lekcijo, potem šele poslušajo ploščo.

Plošče in skripta so na razpolago članom kolektiva, ki rabijo izpopolniti v delovnih mestih z angleško korespondenco.

Na koncu bi želel omeniti še naslednje: V jeseni bo tečaj za nudenje prve pomoči za vodstvene delavce v proizvodnji. Za celotni vodilni in vodstveni kader pa bo potrebno obnoviti nekatere zadeve v zvezi z osebno zaščito, oživljanjem in raznimi preventivnimi ukrepi.

V. B.

Tudi Slovenija ima svoj tehniški muzej

VEVČE, MAJA 1969 — Temeljni tehniško-muzejske dejavnosti so bili pogojeni z razvojem naravoslovnih in tehniških ved. V zgodovini te dejavnosti ločimo pri evropskih narodih troje pomembnih obdobij, ki so značilna tudi za Kranjsko, vendar s časovno razliko, ki je v skladu z razvojem in kulturo naroda.

Pod vplivom zahodnoevropskih učenjakov so v 17. stoletju nastajali pri akademijah, društvih, pa tudi pri posameznikih kabineti redkosti tehnično muzejskega značaja.

Naj navedem samo nekaj primerov: Valvasor je v želji, da bi napisal zgodovino Kranjske, prepotoval vso deželo in še sosednjo Štajersko, Koroško, Primorsko in Hrvaško. Uspeh tega potovanja je bila poleg svetovnega dela »Slava vojvodine Kranjske«, bogata zbirka rudnih, matematičnih instrumentov, novcev in knjig na gradu Bogenšperku, ki je bila za tiste čase redka zanimivost. Vidno mesto zavzemajo tudi zbiratelj: prirodoslovec J. K. Scopoli, zdravnik B. Hacquet in Žiga Zojs, ki so imeli pomembne zbirke. Te so

postale temelj prvega kranjskega muzeja. Vzporedno z razvojem tehnike se je v drugi polovici 18. stoletja v evropskem svetu sprožila misel o stalni razstavi industrijskih predmetov in iznajdb, kar naj bi povečalo proizvodnjo in poslovni napredek. V tem času je Kranjska dobila svoj prvi muzej in sicer 1821. leta (danes Narodni muzej v Ljubljani).

V tem času pa so ustanavljali tudi tehnične muzeje. Med najstarejše in najpomembnejše tehniške muzeje sodijo: Conservatoire des arts et métiers v Parizu (ustanovljen 1794), The Science Museum v Londonu (1853. leta), Politehniški muzej v Moskvi (1872), Deutsches Museum v Münchnu (1903), Technisches Museum für Industrie und Gewerbe na Dunaju (1918). Na našo deželo pa ti dogodki niso vplivali.

Stremljenja naprednih kulturnih sil prejšnjega našega stoletja so se uresničila šele po drugi svetovni vojni, ko je zrasel na ljubljanski univerzi nov rod izobražencev. Leta 1950 je bil že imenovan pripravljajni odbor, ki si je postavil za najnujnejšo nalogo registriranje vseh historično pomembnih tehničnih spomenikov, strojev, obratov, aparatov, ki kakorkoli osvetljujejo razvoj proizvodnje in predelovalne tehnike na ozemlju Slovenije, njih zavarovanje na kraju samem, če tako zahteva nazornejša ponazoritev funkcionalnosti, oziroma prevoz na varno in ustrezno mesto. Leta 1951 je Slovenija končno tudi uradno dobila svoj tehnični muzej. Prvi ravnatelj muzeja je bil profesor Franjo Baš. Problem razstavnih prostorov so rešili s tem, da so priključili zbirko v gradu Bistri pri Vrhniku tehniškemu muzeju in tako so si 1953. leta zbirke v muzeju lahko ogledali že prvi obiskovalci.

Danes so muzejski razstavniki prostori v pritličju in prvem nadstropju gradu ter zunaj muzejske stavbe. V pritličju je nameščena elektrotehnična zbirka s prvimi generatorji in hišno elektrarno iz leta 1911. Prvo nadstopje je namenjeno gozdarstvu, lesarstvu in lovstvu. V gozdarskem oddelku

je prikazana zgodovina gozdov, način urejanja gozdov, organizacijski razvoj gozdarstva, gojenje in varstvo gozdov itd. Lesni oddelki obsega prikaz slovenskega kolarstva, pletarstva, delno žagarstva ter mehnično in kemično predelavo lesa. Posebnosti tehniškega muzeja Slovenije v Bistri so predvsem muzejski eksponati zunaj muzejske stavbe. Ob rečici Bistri stoji žaga samica, oglarska kočica in sezonska drvarska kočica.

Nova pridobitev muzeja je tekstilni oddelk, kjer je v predilnem oddelku prikazan razvoj predilnega stroja od primitivnega vretena do pristančnega stroja. V tkalskem oddelku pa je nazorno prikazana razvojna pot statev od enostavne tare do avtomatskih statev. Muzej tudi prireja občanske razstave. Škoda je le, da je zaradi pomanjkanja prostora oviran njegov razvoj.

Če vas bo pot zanesla proti Vrhniku, si pojdite ogledat muzejske zbirke v gradu Bistri. Združili boste prijetno s koristnim in ne bo vam žal. V bližini je tudi prijetna izletniška točka Pikel pri Borovnici.

Ing. M. Ž.

Počitniški dom Novigrad je bil ob prvomajskih praznikih popolnoma zaseden

VEVČE, MAJA 1969 — Oba prvomajska praznika in še prosta sobota in nedelja so predstavljali že kar majhen dopust. Zato ni čudno, da so se nekateri namenili malo dalj ven iz Vevča. Mnogi so že prej rezervirali hišice v počitniškem domu v Novigradu, drugi pa so prišli nenapovedano. Napolnili so vse prostore, tako da sta bila obala in gozdič nad njo prav prijetno živa. Čeprav voda še ni imela nad 18 °C, so najbolj vroči tudi zaplavali. V glavnem pa so se sončili in nabirali osnovo za poletne dni. Ker kuhinja ni obratovala — za naslednje leto bi bilo treba na to misliti — so delovale posamezne »kuhinje« na plin, oglje in podobno. Nekje so bila na jedilnem listu jedila na razniju, drugod so prevrevale konzerve, če pa je bila strokovnost kuharjev manjša, so se zadovoljili tudi z »Argo« juho. Ob večerih so se osnovala manjše družbe, ki so poskušale istrana različnih barv, ki pa je kasneje vse lepo in veselo obarvali.

Planinski dom na Veliki planini pa ni bil polno zaseden. Temu je verjetno vzrok prehod iz planinske zime v pomlad. Okoli kočice je bilo le še malo snega in se do nje ni moglo več prismočati.

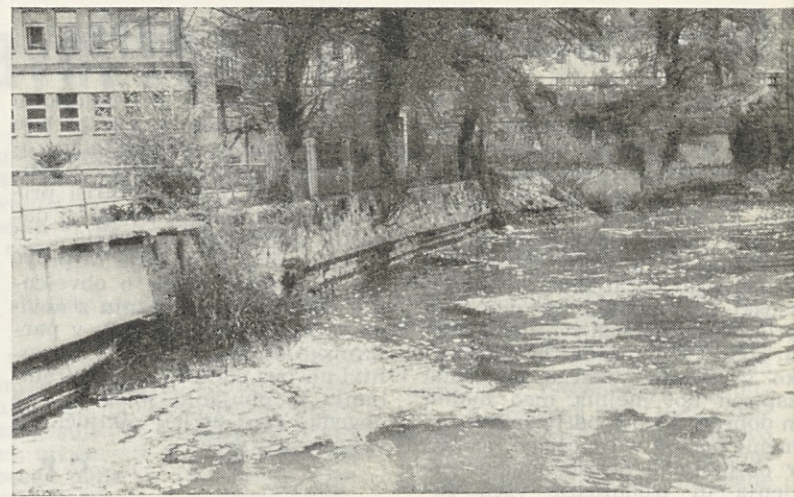
Višje pa je bilo dovolj smučarjev in snega.

Velika večina pa se je med prazniki odpravila s svojimi vozili v razne turistične in izletniške kraje po Sloveniji in izven nje, nekateri pa tudi izven državnih meja. Vsekakor pa sta lepo vreme in prosti čas napravila med člani kolektiva veliko dobrega razpoloženja ob prvomajskih praznikih.

Organiziran obisk gledališča

VEVČE, MAJA 1969 — Nad 150 članov kolektiva je v preteklih sezonah obiskovalo naša osrednja gledališča. Na predstave je vozil tovarniški avtobus.

Zaradi nerentabilnosti avtobusa je upravni odbor sprejel sklep o prodaji avtobusa. S tem ne bo več možen organiziran obisk gledališča. Vsak član kolektiva si bo moral abonmajkse karte preskrbeti sam, kar bodo zlasti tisti, ki jim je ta vrst kulturnega udejstvovanja pri srcu, tudi storili. Zlasti ob sobotah je možen prevoz z rednim avtobusom, večina dosedanjih obiskovalcev pa ima lastno vozilo.

Več kot 14 dni je po Ljubljani tekla velika količina mazuta, ki je napravila veliko sitnosti

Potrjen koledar I. zvezne hokejske lige

V petek, dne 9. maja 69 so se v Ljubljani zbrali vsi predstavniki jugoslovanskih hokejskih klubov in razpravljali predvsem o koledarju I. in II. zvezne hokejske lige.

Kot je znano ljubiteljem tega športa, bo način tekmovalstva v I. zvezni ligi spremenjen v tem, da je I. liga zmanjšana od 8 na 6 članov, II. liga pa ima 6 ekip. V I. ligi bodo v sezoni 1969/70 sodelovala naslednja moštva: Jesenice, Medveščak — Zagreb, Partizan — Beograd, Olimpija — Ljubljana, Kranjska gora in Slavija iz Vevča.

V II. ligi pa bodo tekmovala naslednja moštva: Crvena zvezda in Beograd iz Beograda, Vardar iz Skopja, Mladost iz Zagreba, Spartak iz Subotice in moštvo iz Celja.

I. liga bo letos tekmovala po štirikrožnem sistemu, to je, vsaka ekipa bo odigrala z nasprotno ekipo po štiri tekme in to dve doma, dve pa na tujem. Tekmovalje v I. ligi se bo pričelo že 25. oktobra in bo trajalo skoraj nepretrgoma do konca januarja 1970. Vse tekme bodo v glavnem odigrane ob sobotah oz. nedeljah, nekaj tekem z bližnjimi nasprotniki pa bo na sporedu ob sredah.

Za mlado ter neizkušeno moštvo Slavije bo letošnje leto zveznega tekmovalstva v tako elitni in močni skupini zelo naporno. Moštvo Slavije, ki je v preteklem letu izločilo iz I. lige dva dolgoletna člana te lige, bo imelo edini cilj obdržati se v šestorici med najboljšimi, predvsem pa paziti, da bi v okviru možnosti moštvo na koncu obstalo na 5. mestu, kar bi bil zelo velik uspeh. Znano je in potrjeno, da bo zadnja ekipa I. lige morala avtomatsko zapustiti I. zvezno ligo in se naslednje leto boriti v II. ligi. I. moštvo iz II. zvezne lige pa bo zasedlo izpraznjeno mesto šeste ekipe I. lige.

Razpored za moštvo Slavije:

I. kolo:

25. 10. 69, Jesenice — Slavija, 29. 10. Slavija — Partizan, 2. 11. Olimpija — Slavija, 5. 11. Slavija — Medveščak, 8. 11. Kranjska gora — Slavija.

II. kolo:

15. 11. 69 Slavija — Jesenice 22. 11. Medveščak — Slavija, 6. 12. Slavija — Olimpija, 13. 12. Slavija — Kranjska gora in 20. 12. Partizan — Slavija.

V III. in IV. kolu pa je razpored isti, samo z razliko, da se pari obrnejo. Ta del prvenstva pa se prične že 24. 12. 69 in se konča 31. 1. 1970.

V. J.

Ribiči so dosegli »normo«

VEVČE, MAJA 1969 — Tik pred majskimi prazniki so se na Vevčah pomerili ribiči in gasilci. Tokrat rekviziti niso bili trnki in brizgalne cevi, ampak nogometna žoga. Okoli igrišča se je nabralo skoraj toliko in bolj navdušenih kibicev, kot da bi igrala Slavija. Trobila, zvonci, ročne sirene in vsa mogoča bodrilna pomagala so že pred začetkom tekme zagotavljala, da bo med igro veselo. Različna starost igralcev — od 13 pa čez 50 let — je popestrila razpoloženje. Divjemu bodrenju ribičkih in gasilskih privržencev ni bilo kraja. Seveda pa se je takoj poznalo, kdo mirno stoji ob vodi in čaka na prijem in kdo pleza po lestvah, teka ob ceveh ob mokrih in suhih vajah. Mreža, pa ne ribiška, vendar ona na голу na ribiški strani se je kar šestkrat zatresla, občutek ribičev pa je bil precej drugačen kot takrat, če se vrvice ali mreža zatrese v vodi.

Na koncu pa je bilo vendar vse prav. Ribiči so gasilce in nekatere izmed publike povabili na svoj proizvod, ki so ga vsi skupaj tudi zalili z dobro kapljico.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

IZ OBRATA VEVČE

Prišli v aprilu:

Ivan Možina, referent pripravnik v izvoznem oddelku

Odšli v aprilu:

Anton Skubic, invalidsko upokojen
Janez Brdik, odšel na lastno željo
Alojz Miklavčič, samovoljno zapustil delo

Rodili so se:

Muharemu Jašiču, sin Said Francu Jerantu, sin Frančišek

Mili Svetek, sin Jože

Čestitamo!

IZ OBRATA MEDVODE

V mesecu marcu so se zaposlili:

1. dipl. ing. ANTON HOLOZAN, vodja proizvodnje celuloze,
2. ANTON GIMPELJ, razkladalec surovin,
3. CIRIL KUŠAR, razkladalec surovin,
4. FRANC POLJANEC, razkladalec surovin,

5. JANEZ ZAVRL, razkladalec surovin,

6. JANEZ DERMOTA, razkladalec surovin,

V mesecu marcu je zapustil tovarno:

1. ŠABAN PAJAZETOVIČ, razkladalec surovin, samovoljno.

V aprilu sta se zaposlila:

1. EDVARD TRŠOVEC, razkladalec surovin,

2. MARJAN JANEŽIČ, razkladalec surovin.

V aprilu sta zapustila tovarno:

1. FRANC BURGAR, II. pomočnik kuharja, samovoljno,

2. IVAN BEZJAK, dežurni električar, upokojen.

V aprilu je bila na željo vajenca električarske stroke MARKA NOTARJA in njegovih staršev razveljavljena učna pogodba.

Na oddelku za odrasle Tehniške srednje šole, ki ga je organiziral Šolski center tiska in papirja v Ljubljani, je uspešno diplomiral tov. ROMAN GABER, vodja ekspedita. — ČESTITAMO!

Ključavničar Lado Šubelj se je poslovil od ledik stanu. Vsi kovinarji so se z njim povesečili pred delavnico na dan pred 1. majem. Franci Zabjek zna poleg strugarstva tudi meh raztegniti